

„Stiil“, 12/2000

Leidis lavalt KULDKINGA

See on meie aja muinasjutt, milles kõik tegelased ja sündmused on elust enesest. Ning mille peakangelane Luana Georg (25) tantsib vaimustunult teiste pilli järgi.

Tekst Sven Karja Foto Jarek Jõepera

Kord sirgus Eestimaa väike- linnas Elvas hapra kondiga piiga, keda klassi- juhataja tavatses baleriiniks kutsuda. Ehkki tüdruk ise polnud veel kunagi balletieten- dusel käinud. Kuid üks televiisorist nähtud graatsiliste tantsijannadega filmijupp ja lehest loetud balletikooli kuulutus panid plikakese õhkama: ma tahaksin ka!... niimoodi tantsida... ja just niisama kohevaid kleite!

Sisseastumiskatsed Tallinna Balleti- kooli läksid Luanal üle noatera, sest komisjon vaagis pikalt, kas viimase ehk neljateistkümnendana võtta kahesaja soovija seast vastu üks vene tüdruk või meie loo peakangelanna. Võtame selle väikese eestlanna, otsustati lõpuks, ja 4. klassist alates hakkas tüdruk suures lin- nas omandama elukutset, mille füüsi- list koormust peetakse võrreldavaks tippportlase omaga.

Juba esimene koolipäev lõi heleroosa unistustemulli puruks, sest kooli kunstiline juht Ago Herkül pööras ava- aktusel: „See kool on töö ja higi kool. Kõik, kes on siia tulnud ilusate kos- tüümide pärast, võivad kohe koju minna.“ Luana jäi pikalt mõtlema, aga siiski paigale. Ja oli koolist lahkudes üks kolmest, kes alustajatest lõpetas, elan- nud üle hommikust õhtuni kestvad koolipäevad ja raskesti talutava kodu- igatsuse, peletanud eemale vahepeal- sed loobumismõtted ning kannatanud vaikselt ühikas oma kahe toakaaslase terroriseerimist. Sest eriala ise, tantsu- tunnid, kaalusid selle kõik tingimusteta üles.

Esimene ball

Luana Georgi, esimest aastat Estonias töötava tantsijanna kohtumine oma isikliku Printsiga toimus Tallinna ja Helsingi vahel kurseerival laeval ja oli

nii pöördelise tähtsusega, et värskel perekond kolis viieks aastaks Soome. Uuel kodumaal sündisid lapsed, käidi reisimas Dubais ja Havail ning varvas- kingad lendasid terveks viisaastakuks varna. Aga niipea kui televisioon juhtus näitama baleriine, torkas justkui okas südamesse ja pisarad hakkasid mööda põski voolama. Täpselt samamoodi nagu elu esimesele balletielamusele „Sülfiidile“ kaasa elades.

Sügistalvel 2000 on Luana Estonia laval tagasi, kuid vormi taastama sunnib eelkõige Ülo Vilimaa pakkumine osa- leda Vanemuise teatris ballil. Sergei Prokofjevi balletis „Tuhkatriinu“ on Luanale antud nimiosa. Ta tantsib kuldkingakestes kesk pimestav-säravate kostüümide pillerkaart.

Kuid stopp! Aitab siinkohal muinas- jutust! Sest esiteks, Vilimaa silme läbi nähtud Tuhkatriinu-loos on tajuda ka mõrkjat kibedust ja valusat skeptit-

sismi. Kullaläikes kiiskav lossimaailm pole muud kui hingetute marionettide pesapaik, mille keskel kuningapoeg ainsa elava hingena ootab oma Kuldkingakandjat. Teiseks, see Luana, kes nüüd oma Prints nõidusunest äratab, ei ole juba ammu enam uje provintsi-neidis, vaid tubli naine abikaasale Heinarile ning hea ema Gerta-Evelile (4) ja Henri-Hans-Leole (3). See Luana on käinud maailma vaatamas, ära proovinud võõrsil elamise rõõmud ja vaevused ning kaalunud tõsiselt tantsijakutsest loobumist. Ent järgmisel hetkel otsustanud siiski jätkata.

Kas ennastpiitsutav dieet?

Ülo Vilimaa, alati oma eksimatut intuitsiooni usaldav lavastaja, võttis Randviiru soovitatud "armsa väikse Tuhkatriinu Tallinnast" vastu kohe. Nüüd, pärast ühise tööprotsessi lõppu, on Vilimaal öelda väga vähe: "Maailmas on alati olnud palju häid klassikatantsijaid, neid, kellel on hea kool ja tehnika. Nende üks eriliik on romantiline klassika, keda on alati vähe olnud. Luana on just sedalaadi tantsijanna. Sellepärast näen ma talle suurt tulevikku."

Siiani on Luanal kaks kodu, üks Tallinnas, teine Helsingis. Aga Tartus teeb ta suurrolli oma laste lemmikmuinasjutus.

Oma 1.58 kasvuga on Luana alati olnud klassi väikseim. Pole veel juhtunud, et 42-44 kilo kaaluva õhkkerge baleriini töstmisega mõni meestantsija hätta oleks jäänud. Ent muud konfliktid partneritega? "Neid pole," raputab Luana pead. "See on nagu abieliu, üks õpetab teist."

Mitmeid sookaaslasti kadestamapanevad näidud pole ennastpiitsutava dieedi tulemus, kinnitab Luana, kuid võib aru saada, et saiake pärast tänast peaproovi pole tema tavamenüü, vaid erakorraline preemia. "See on iga tant-

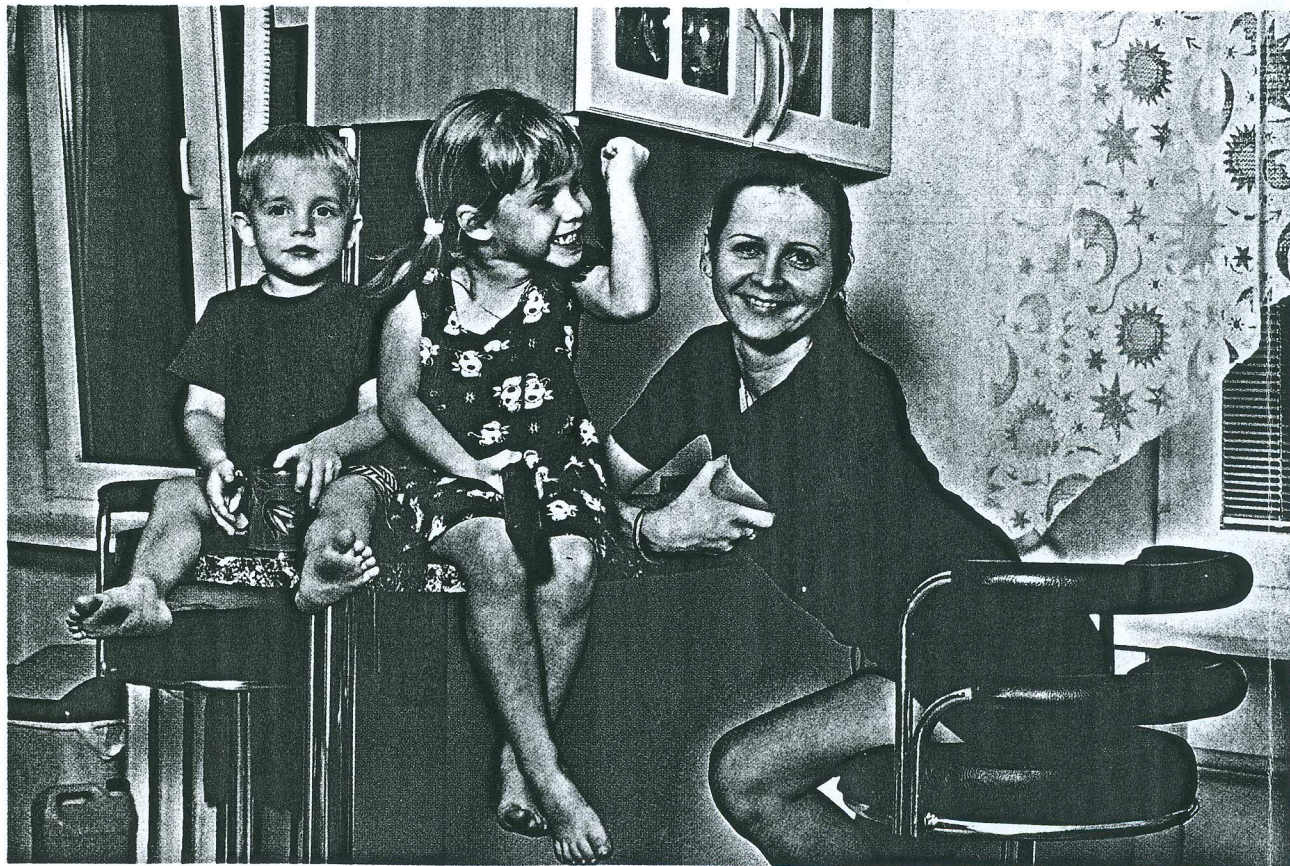
sija südametunnistuse asi," lausub Luana malbelt. "Igas balletisaalis on ju peeglid."

Kõhus lendavad liblikad

Kui draamanäitleja töö koosneb reeglina päevastest proovidest ja õhtustest etendustest, siis balletitantsija omale lisandub igahommikune üldtreening. Oma üldise vormi hindamine on mõistagi tantsija isiklik hool. On ka neid, kes teevad trenni väljaspool teatrimaja, käivad aeroobikas või rulluisutamas. Mõõdukalt on baleriinidele soovitav isegi jõusaalis käimine, ainult uisutamine ja suusatamine olid juba koolis keelu all. Luana teeb natuke seda, teist ja kolmandat, kuid jooksmist ei kannata, isegi bussi peale ei saa joosta. "Ma vist hingam valesti?"

Võib üsna kindlalt väita, et Luana miniatuurne füüsis on kaasa mänginud tema senistes olulisemates lavarollides. Esimene osatäitmine oli "Pähklipureja" nukk, kes suure pappkarbi sees koos nimikangelasega lastele jõulukungiks tuuakse, siis ingliske Amor "Don Quijotes", *pas de trois* ja (loomulikult!) üks "Luikede järve" neljast väiksest luigest.

FOTO HELE-MAI ALANIAA

lausub
alis on ju

neb reeg-
õhtustest
ija omale
treening.
on mõis-
ka neid,
eatrimaja,
isutamas.
soovitav
lt uisuta-
ba koolis
seda, teist
ei kannas-
osta. "Ma

et Luana
mänginud
varollides.
klipureja"
sees koos
lukungiks
on Quijo-
kult!) üks
st luigest.

Lisaks balletirühma igapäevatöö: kordestseenid "Anna Kareninas", murutantsud "Kratis", tantsunumbrid operettides-ooperites. Jõuluks tuleb uue ringiga jälle "Pähklipureja", ainult et seekord on tantsida juba Pähklipureja kaaslanna, naispeaosa.

Päris esimesest lavalkäimisest on Luanal meeles ainult näkku paistev prožektor ja värisevad jalad, millel ta karbist välja tõstetuna maabus. Ega see närv praegugi kadunud ole – selle seisundi iseloomustamiseks on Luanal hea väljend: "Nagu liblikad oleksid kõhus." Korra on juhtunud laval midagi päris hirmsat ka, nimelt pikalikukumine, ja seda veel väliskonkursil. Kuigi õnnetus aeti libeda põranda süüks, ei pääsenud Eesti tantsijad eelvoorst edasi. Muidugi, ka kogemused võistlustelt Ameerikast ning Rootsist tantsijate Eurovisioonilt maksavad midagi.

Luana – aga mitte Luanna, Loana või Loola, nagu on muuhulgas kirjutatud – eriskummaline eesnimi pärineb koduse legendi järgi filmist "Miljon aastat enne meie aega".

Muutumatu madonnalik

Baleriini koduse elu tavasid uurides selgub, et tegu on peaaegu et naisteajakirjade mustereksemplariga. Nimelt kuulub õrnhapra tantsijanna meelis-instrumentide hulka lisaks kudumisvarrastele ka kruvikeeraja. Näiteks pere viimane riil on just tema kokkukruvitud ja paigaldatud, kuid – uskuge või mitte! – tema kompetentsi kuulub ka kõikide vastotetud elektriseadmete juhtmetega ühendamine ja kui vajadus peaks tekkima, siis ka torude vahetamine.

See kõik ei tähenda, et pere meespool sellega hakkama ei saaks, lihtsalt suure osa tema tööst moodustab ärireisidel viibimine. Peale rohimise ja kruvikeeramise teeb Luana kui muuseas daamilikke toiminguid, nagu seda on kosmeetika kokkuostmine (kuigi ise eriti ei kasuta) või rüüsteretked riidepoodidesse (kuigi kapid on juba täis ja kanda ei jõua).

Homme on Georgide peres tähtis päev. Gerta-Eveli ja Henri-Hans-Leo jaoks on sõit Tartusse esimene võimalus emmet laval tantsimas näha. Abi-

kaasa on muidugi varemgi saalis viibinud. Kuigi enamiku Luana tööõhtustest on mees nurisemata koju laste valvesse jäänud.

"Ma ei ole kuigi emotsionaalne ega avatud inimene," lausub Luana nagu vabandavalt vastuseks ühele küsimusele, ikka oma vaikel ja leebel moel. Tema muutumatu madonnalik hoiak lubab uskuda, et ka kuitahes suurtes rollides või suurtele areenidele jõudnuna ei ole Luana see, kes hakkaks staaritsema, partneriga skandaalitsema või konkurentidele žiletiteri varvaskingadesse poetama.

Konks on ainult selles, et nii läbinisti positiivsed inimesed tegutsevad üksnes muinasjutus. Tea, kas tal on ka oma "peidus pool"? Oled sa, Luana, kunagi tõre ja turtsuv, vihane iseenda ja kogu maailma peale? Kas näiteks see müüja, kes sulle midagi riknenut müüb...?

"...saab minu käest kohe vastu päid ja jalgu!" teeb Luana nüüd esimest korda meie vestluse jooksul kõvemat häält. Ja silub samas öeldu üle: "Muidugi mitte alati. Aga kui mul on paha tuju, siis saab kas sõbranna või abikaasa seda kohe tunda."

Näete nüüd. Luana pole heleroosa muinasjutuprintsess. Temagi elus tuleb ette olukordi, mil ta tahaks olla järsk, end lõpuni väljaelav. Ainult et lavainimesena kontsentreerib ta kõik need olukorrad pigem rambivalgusse. Meie kõigi õnneks, kes me seal pimedas saalis ootame oma igaõhtust muinasjuttu. ■

FOTO REIN URBEL

Luana abikaasa, kinnisvara-ärimees:

Kohtusime esimest korda 1995. a 13. jaanuaril, tõsisem äratundmine toimus mai esimestel päevadel. Siis oli tekkinud arusaamine, et Luana võib kuskile kaduda ja kellegi kolmanda isiku seltsis ennast paremini tunda kui minuga.

Ausalt öelda ma ei uskunud, et Luana pärast viieaastast kodusolemist nii kiiresti lavale tagasi pöördub – juba poole aasta pärast tantsis ta suuri osi. Pean tunnustama, et ma ei ole tulihingeline balletiaustaja ning Luana heidab mulle sageli ette, et ballett on minu jaoks tühi koht. Tema elukutsesse olen suhtunud kui paratamatusse. Minu soovidega see päris kokku ei lähe, mul oleks olnud rohkem vaja ema oma lastele – kuigi mulle endalegi meeldib järjest rohkem lastega tegelda. Olen balletis küll vähik, kuid Luana suur potentsiaal on minu meelest ühelt poolt tema talent, teisalt tema tohutu kangekaelsus. Ka negatiivses mõttes. Kindlasti pean ära mainima tema kohusetundlikkuse. Ta ei jäta mitte ühtegi treeningut ega proovi vahele, isegi väikese palavikuga mitte. Kohusetundlikkus pärineb tema vanematelt, nende kodu oli klassikaliste väärtussüsteemidega, kus üle kõige austati töötegemist.

Siiani on meil kaks kodu, üks Tallinnas, teine Helsingis. Mõnikord panen lapsed autosse ja jätame Luana mõneks ajaks Tallinnasse. Et teineteisest puhata.

Martin Ots, Luana koolivend ja Prints osatäitja:

Mäletan, et Luanat sai balletikooli ajalgi piilutud, aga tema oli minust kolm aastat ees ja tol ajal ei osanud loota, et kunagi hakkame koos tantsima. Eelkõige peab partnerite vahel olema emotsionaalne klapp, siis tuleb ka töö nagu iseenesest välja. Meie suhtleme normaalselt, oleme mõlemad küllalt vaiksed inimesed. Kangekaelne on ta küll, aga mina pean olema veel kangem. Balletis on ohjad mehe käes, tema vastutab kvaliteedi eest. Naine peabki olema kangekaelne, aga ta peab olema ka mõtlemisvõimeline. Nagu Luana.